

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Iran's M.

آئینه ایران

یونس غیاثوند
۱۷ نومبر ۲۰۲۲

دانشگاه مساوی است با بیکاری

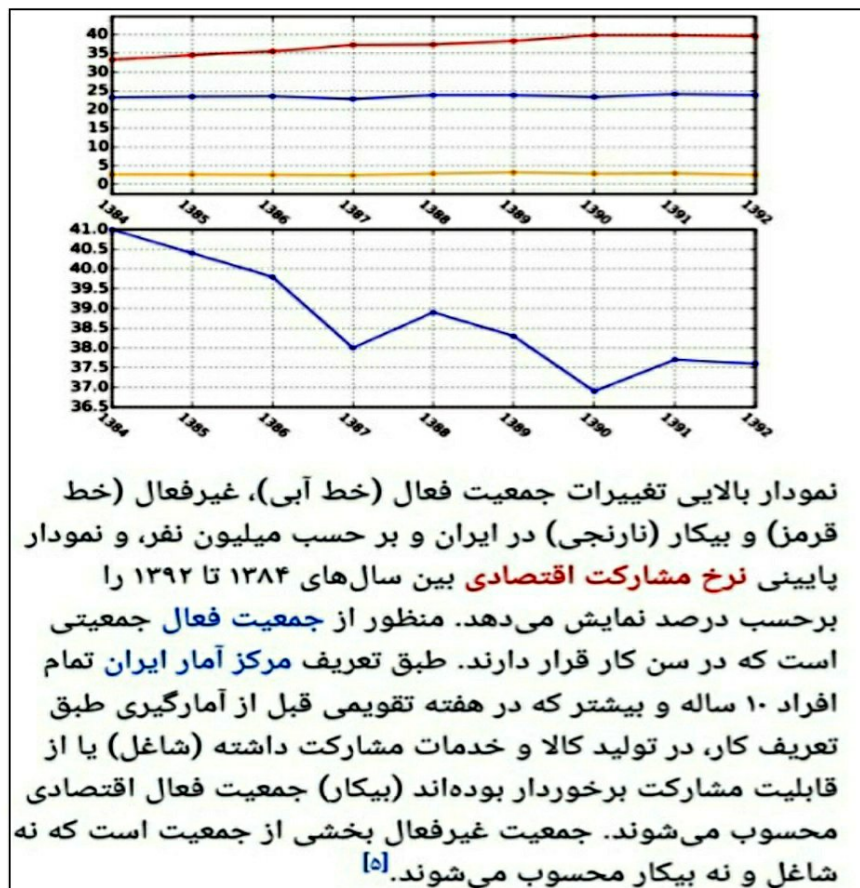

در دورانی به سر می‌بریم که توده‌های جامعه و فضای سراسری کشور جوانان ما را چشم و گوش بسته به سوی تحصیلات دانشگاهی هدایت می‌کنند و همین منجر به حوادثی ناگوار در زندگی دانشجویان مظلوم می‌گردد، که بزرگترهای نیمه‌دان از آن‌ها مطلع نیستند، در ادامه به این موضوع بیشتر خواهیم پرداخت.

آموزش عالی در کشور از سال ۱۳۶۸ وارد فاز خصوصی‌سازی و ملی‌زدائی شد که همان عواقب و بلایائی که بر سر وزارت آموزش و پرورش از دو لحاظ روانی و مالی فروریخت، بر سر وزارت علوم و افراد وابسته به آن که درصد بالائی از آن‌ها را دانشجویان تشکیل می‌داند و می‌دهند نیز آمد؛ اتفاقی که با نام مردمی‌سازی آموزش شروع گشت و با نام غیرانتفاعی (غیر سودمحوری) کارش را پیش برد، اکنون مشکلات را به جایی رسانده که امنیت کاری و مالی درصد بالائی از دانشجویان هم در خطر است.

طبق آمارهای مرتبط به نرخ بیکاری در بهار، تابستان و مهر-میزان ۱۴۰۱، درصد بیکاری کلی به بالای ۲۲ درصد رسیده و در این میان درصد بیکاری فارغ‌التحصیلان از دانشگاه‌های معهود دولتی و فراوان پولی به تفکیک جنسیت در ابتداء مردان ۴۰ درصد و زنان بیش از ۵۰ درصد ثبت گردیده و رشد کرده که بسیار بی‌سابقه و پرمخاطره است.

علت این پدیده خطرناک و عجیب چیست، دانشگاهی که زمانی دروازه ورود مستقیم به بازار کار بود اکنون در حال تولید بی‌کارانی است که امیدی به آینده ندارند و حتی برخی نیز دست به خودکشی می‌زنند. در چند سال گذشته و با پولی‌تر و رقابتی‌تر شدن فضای آموزش کشور تعداد خودکشی‌های ثبت شده در دانشگاه‌های ایران (به خصوص در کلانشهرها) افزایش یافته است. نمونه بارز این شاخص، دانشگاه صنعتی شریف است که همه ساله تعدادی از دانشجویان در حال تحصیل و یا فارغ شده از تست و درس و آموزش به این عمل زشت دست می‌زنند.

هنگامی که فرد دانشجو با زحمات فراوان و با فشارهای ناشی از خانواده و به خصوص، مافیای کنکور مدرک تحصیلی خود را دریافت می‌کند و جامعه نیمه‌دان و بدسواد ما برای او این روپا را نهادینه کرده که «بعد از دانشگاه کار منتظر توست»، دل می‌بندد و در نتیجه بعد از فارغ‌التحصیلی شوک روانی جدی به او لطمه خواهد زد. طوری که بسیاری از این مظلومین دچار آسیب‌های جدی، از جمله روابط با جنس مخالف، اعتیاد به مشروبات الکلی و دخانیات و حتی خلاف می‌شوند.

حال دوباره به سؤال راهکار چیست باز می‌گردیم. در شرایط کنونی که دانشگاه‌ها جیب مردم را خالی می‌کنند، باید متوجه این مسأله باشیم که ما در جامعه‌ای زندگی می‌کنیم که هدف نسبتاً اصلی و البته درستان رسیدن به شرایط معمولی و نسبتاً ثبات مالی و شغلی است و باید خود را به جامعه پیوند دهیم که نام این مهارت در علم روانشناسی، اجتماعی شدن است. در دانشگاه‌های ایران به دلیل عدم پیوند بین کار و تحصیل و جهالت دانشجویان، سال‌های طلائی جوانی بدون هیچ گونه آگاهی تنها برای تست، درس و کنکور مصرف می‌شود و فرد دانشجو بدون آن که در طول تحصیل یک حرفه، و لو پاره وقت راه اندازد و یا در جایی مشغول شود از اجتماع دور خواهد ماند و همین منجر به این

می‌شود که او در دهه سوم زندگی‌اش نتواند شغلی مناسب بیابد. زیرا، ارتباط او با جامعه از قبل شکل نگرفته و جامعه ایران دارای این ویژگی است که هر فرد جوان باید پیوند بین خود و بازار را برقرار سازد و با افراد متعددی دوست و آشنا گردد تا بعد از پایان تحصیلات با کمک این دوستان که حاصل از فرایند اجتماعی شدن او هستند، بتواند شغلی را برای خود دست و پا کند.

مسئله دیگری که ذهن برخی از هموطنان ما را درگیر کرده، معضل تعداد بسیار زیاد دانشگاه‌های کشور است. این که ما در هر زمستان و به مناسبت فروپاشی رژیم سابق از افزایش رشد بسیار بالای تعداد دانشگاه‌هایمان به نیکی در کنار سایر دستاوردهای خود یاد می‌کنیم، باید بدانیم که کشور و جامعه برای رشد، نیاز به نگاه با عینک علوم انسانی دارد و نه عینک ریاضیات! زیرا، در علوم انسانی هیچ چیز مطلق نیست و نگاه شک‌گرا جهت اصلاح ارتباطات انسانی همواره لازم بوده و هست. از آن رو، نگاه ریاضی داشتن که با خود ویژگی‌هایی همچون خشک بودن، تک بعدی و مطلق تحلیل کردن را یک می‌کشد، مناسب علم‌کشورداری نیست. زیرا، ریاضیات برای ساخت راکت و تجهیزات فنی و علوم انسانی برای ذهن خلاق و پیچیده‌تر از کامپیوتر انسان که پیچیده‌ترین آفریده خداوند است، به کار می‌رود. دید ریاضی‌گرایانه بسیاری از مسئولین کشوری ما که حتی بخش قابل توجهی از آنان دارای مدارک دانشگاهی در علوم ریاضی (نه علوم انسانی) هستند نیز جای گرفته، طوری که این را یک افتخار و دستاورد بزرگ تصور می‌کنند که در ایران بیش از ۲۵۰۰ دانشگاه بعد از سال ۵۷ ساخته شده است. اما این را نمی‌دانند که مدرک‌گرایی افراطی با این کار شایع گشته و بیشتر خواهد گشت. در تصویر پائین شاهد این خواهید بود که کشور چین با جمعیتی بالای یک میلیارد و چهارصد میلیون نفر، تعداد دانشگاه‌هایش از ایران ۸۵ میلیونی ما کمتر و یا برابر است که خود این، یک فاجعه است. زیرا، نمایانگر توجه زیاد ما به نظریات و کتاب‌ها و دوری بسیارمان از عملگرایی است.

Characteristic	Number of universities
India	5,288
United States of America	3,216
Indonesia	2,595
China	2,565
Brazil	1,297
Mexico	1,173
Japan	1,063
Russian Federation	1,058

تعداد دانشگاه‌های موجود در کشور های جهان در سال ۲۰۲۱.

پولی سازی، عملگرایی صفر، اجتماعی نکردن دانشجویان و دانشگاه‌های کشور منجر به این شده که ایران در جبهه کار زمین بخورد و تنها جبهه پیکار که افراد دلسوزی در انتظامی و ارتش ما در حال حراست آن هستند، باقی بماند و مقاومت کند. کشور ما با یک پا به جایی نخواهد رسید.

۲۵ آبان- عقرب- ۱۴۰۱ خورشیدی

*منابع:

*تعداد دانشگاه‌های کشورهای جهان در سال ۲۰۲۱:

<https://bit.ly/3ObCCxe>

*آخرین آمار فارغ‌التحصیلان کشور:

<https://bit.ly/3THWf0X>

*نرخ بیکاری واقعی دو رقمی است:

<https://bit.ly/3TAOkmc>